

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА»**

для студентів

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
освітній рівень **фаховий молодший бакалавр**
освітня програма **«Право»**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестри	перший
Кількість кредитів ECTS	два
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Рибак О.А.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

Рибак Олена Анатоліївна,

кандидат історичних наук, викладач кафедри гуманітарних дисциплін та фізичної підготовки

Схвалено науково-методичною комісією Фінансово-правового коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії (Владислава Савенкова)
(підпис)

ВСТУП

1. Мета дисципліни: оволодіння студентами знаннями про основні закономірності історичного розвитку української культури, її місця і значення у світовому культурно-історичному процесі, загальноприйнятій науковій концепції вивчення розвитку культури, основні методологічні принципи її дослідження, діяльність видатних особистостей у галузі українського та світового мистецтва

2. Попередні вимоги до опанування навчальної: для успішного засвоєння курсу потрібно вільно володіти українською та іноземною мовою, мати базові знання з «Історії України», «Історії зарубіжних країн» та «Культурології»

3. Анотація навчальної дисципліни. Програма вивчення навчальної дисципліни «Українська та зарубіжна культура» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Право». Основою вивчення навчальної дисципліни є основні закономірності історичного розвитку та взаємозв'язків української та світової культури, теоретичні принципи осмислення та методологічні основи дослідження культури як світового та національного явища. Виклад курсу «Українська і зарубіжна культура» спрямований на вивчення здобутків матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, можливостей запозичення культурних цінностей різних народів, порівняльного аналізу ролі і місця вітчизняної культури в контексті світових та європейських культуротворчих процесів. Специфічною особливістю курсу історії української та зарубіжної культури є його значний виховний потенціал, що дає можливість реалізувати в навчально-виховному процесі низку важливих завдань, зокрема таких, як розуміння студентами світових закономірностей розвитку культури, виховання в них національної свідомості, громадянських якостей, становлення професійного мислення.

4. Завдання вивчення дисципліни: формування та розвиток високої внутрішньої культури студентів на основі вивчення досягнень і закономірностей розвитку українського національного мистецтва, науки і техніки.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати</i> концептуальні засади історії і теорії української та зарубіжної культури; історію культури України, її місце та значення в світовій культурі.	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
1.2.	<i>Знати:</i> головні напрями розвитку духовної культури України, її зв'язок	<i>Лекція, семінарське</i>	<i>Експрес опитування,</i>	10%

	із закономірностями розвитку культури зарубіжних країн; історію становлення та розвитку окремих галузей мистецтва, - театру, музики, живопису, архітектури.	заняття, самостійна робота студента	тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	
1.3.	<i>Знати:</i> міжкультурні зв'язки України з країнами Європи та світу.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	15%
1.4.	<i>Знати</i> загальні проблеми та перспективи розвитку культури в сучасному цивілізаційному процесі.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
2.1.	<i>Вміти</i> збирати, систематизувати інформацію, здійснювати порівняльний аналіз та використовувати її у практичній діяльності.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
3.1	<i>Чітко окреслювати</i> предмет і завдання історії української та зарубіжної культури відповідно до інших соціально-гуманітарних наук.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
3.2.	<i>Визначати</i> можливості культурних запозичень відповідно до національних інтересів України;	Семінарське заняття, самостійна	Експрес опитування,	15%

		<i>робота студента</i>	<i>тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	
4.1	<i>Аналізувати на основі наукової методології суспільствознавчих дисциплін багатий фактичний матеріал із історії української та світової культури.</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	<i>10%</i>
4.2	<i>Отримати здатність до подальшого навчання, наукової роботи, самостійного опрацювання тем, що пов'язані з історичними та сучасними уявленнями про розвиток української та зарубіжної культури.</i>	<i>Самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота,</i>	<i>10%</i>

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	3.1	3.2.	4.1.	4.2
Програмні результати навчання (назва)									
ПРН2 здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;			+	+	+	+	+	+	+
ПРН5 давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю;	+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 13 пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту;	+	+	+	+	+	+	+		

7.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. експрес опитування – від 1 до 5 балів;
  2. тестування – від 1 до 7 балів;
  3. наукові роботи – від 1 до 10 балів;
  4. дві модульні контрольні роботи – від 1 до 10 балів за кожну (всього: від 1 до 30 балів);
- Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за семестр складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

- підсумкове оцінювання:

- письмовий залік (в I семестрі) – від 20 до 60 балів

Таким чином, набір балів відбувається:

В I семестрі

	ЗМ1	ЗМ 2	залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

Максимальна підсумкова оцінка за цю дисципліну може становити 100 балів. Студент може отримати на заліку та іспиті максимально 60 балів до яких додаються бали отримані студентом під час семінарських занять відповідного семестру. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залікову та іспитову роботу не може бути меншою 36 балів. У випадку коли студент на заліку чи іспиті набрав менше 36 балів, останні не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру), у відомості в колонці «бали за залік/іспит» ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

7.2 Організація оцінювання:

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути: експрес опитування, тестування, наукова робота, модульні контрольні роботи.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Дисципліна викладається в одному семестрі (ЗМ 1 та ЗМ 2). За 5 днів до початку екзаменаційної сесії у кожному з семестрів викладач, який веде семінарські заняття, припиняє приймати відпрацювання. Заняття пропущені та не відпрацьовані студентом у першому семестрі не допускаються до відпрацювання в другому семестрі.

Для студентів, які упродовж навчання не досягли мінімального порогового рівня оцінки (60% від максимально можливої кількості балів), проводиться заключна форма роботи, максимальна оцінка за яку не може перевищувати 40% підсумкової оцінки (до 40 балів за 100 – бальною шкалою). Для отримання максимальної оцінки за результатами заключної форми роботи (40 балів за 100 – бальною шкалою) студент має успішно скласти не менше 2–х семестрових форм оцінювання, які визначаються викладачем, проявити високий рівень результатів навчання.

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за підсумком навчання протягом семестру складає 40 балів. Мінімальний бал, який має бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання складає 24 бали.

Викладач, який веде семінарські заняття, має право звернутись до декана юридичного факультету про не допуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат юридичного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (залік/іспит), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який веде семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана юридичного факультету з поданням в якому фіксує невиконанням студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку/іспиту) студент може отримати максимум 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за підсумковою формою контролю (залік/іспит) і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять та самостійної роботи

Т е м а	Лекції (к-ть год.)	Семін. заняття (к-ть год.)	Самост. робота (к-ть год.)
Змістовний модуль 1.			
Культура та її вивчення. Феномен української культури.	2		2
Первісна культура і культура Давнього Сходу.	2	2	4
Антична культура. Особливості і здобутки.	2	2	4
Середньовічне світобачення: західнохристиянська, східнохристиянська і мусульманська моделі.	2	2	4
Модульне тестування 1			
Змістовний модуль 2.			
Європейський ренесансний антропоцентризм і староукраїнська гуманістична традиція.	2	2	4
Світоmodell Нового часу в українській та європейській культурах.	2	2	4
Модерністська модель світу в українській і західній інтерпретаціях.	2	2	4
Людина в українській і світовій культурах Новітнього часу. Українська і світова культура епохи постмодернізму.	2	2	4
Модульне тестування 2.			
Екзамен			
В С Ь О Г О :	16	14	30

Загальний обсяг 60 год., в тому числі:

Лекцій – **16 год.**

Семінари – **14 год.**

Самостійна робота – **60 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Культурологія / С. Абрамович та ін. — К., 2005.
2. Баканурський А. Культурологія. — К., 2004.
3. Бокань В. Культурологія. — К.: МАУП, 2000.
4. Бокань В., Польовий Л. Історія культури України. — К.: МАУП, 2001.
5. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Режко В.А. Історія світової та української культури. — К., 2000.
6. Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Кондратюк А.Ю. та ін. Культурологія. — К., 2011.
7. Історія культури / О. Гаврюшенко та ін. — К., 2004.
8. Історія світової та української культури / В. А. Греченко та ін. — К., 2000.
9. Українська та зарубіжна культура / М. М. Закович та ін. — К., 2000.
10. Клапчук С. М., Остафійчук В. Ф. Історія української та зарубіжної культури. — К., 2000.

11. Культурологія / За ред. В. М. Пічі. — Л., 2003.
12. Культурологія / За ред. І. Тюрменко, О. Горбула. — К., 2004.
13. Історія української та зарубіжної культури / За ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. — К., 2000. — 2-е вид.
14. Левчук Л. Історія світової культури. — К., 2000.
15. Лобас В. Українська і зарубіжна культура. — К.: МАУП, 2000.
16. Меднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття. — К., 2002.
17. Полікарпов В. С. Лекції з історії світової культури. — К., 2000.
18. Поліщук Є.П. Історія культури: короткий довідник. — К., 2000.
19. Попович М.В. Історія української культури. — К., 2002.
20. Шевнюк О. Культурологія. — К., 2004. II.
21. Чорненький Я.Я. Культурологія: теоретико-практичний курс. — К., 2007.

Додаткова література:

1. Антонович Д. Українська культура. — К., 1993.
2. Арутюнов С. Народы и культуры: развитие и взаимодействие. — М., 1989.
3. Асеев Ю. С. Мистецтво Київської Русі. — К., 1989.
4. Багацький В.В., Кормич Л.І. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття). — К., 2007.
5. Баран В. Черняхівська культура. — К., 1981.
6. Білецький П. У контексті світового авангарду. — К., 1990.
7. Більша Н. Ю., Єфімчук Н. І. Термінологічний словник з культурології. — К.: МАУП, 2004.
8. Булашов Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. — К., 1992.
9. Верстюк В. Україна від давніх часів до сьогодення. — К., 1995.
10. Гончаренко М. Духовна культура. — К., 2000.
11. Гриценко В. Людина і культура. — К., 2000.
12. Грушевський М. Духовна Україна. — К., 1994.
13. Культурология в вопросах и ответах / Г. В. Драч и др. — М., 2002.
14. Донців Д. Дух нашої давнини. — К., 2005.
15. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. — К., 1993.
16. Замаровський В. Спочатку був Шумер. — К., 1983.
17. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. — Харьков, 2000.
18. Європейська та українська культура в нарисах / За ред. І. Цехміст-ро та ін. — К., 2003.
19. Иванов К. Многоликое средневековье. — М., 1986.
20. Карсавин Л. История средних веков. — К., 1995.
21. Красильников О. Історія українського театру ХХ ст. — К., 1999.
22. Краснодембський З. На постмодерністських роздоріжжях культури. — К., 2000.
23. Крисаченко В. С. Екологічна культура. — К., 1999.
24. Крижанівський О. П. Історія Стародавнього Сходу. — К., 2000.
25. Кононенко Б. И. Большой толковый словарь по культурологии. — М., 2003.
26. Кумацкий Л. История культуры Древней Греции и Рима. — М., 1990.
27. Кучменко Е. Людина і природа в культурі Китаю. — К., 1999.
28. Культурология. Курс лекций. Хрестоматія. Практикум / С. В. Лапина и др. — Минск, 2003.
29. Лацис И. Культура Древнего Египта. — М., 1973.
30. Линдсней Дж. Короткая история культуры. — М., 2004.
31. Лихачева В. Искусство Византии. — М., 1998.
32. Лозовий Д. Основи художньої культури. — Х., 1997.
33. Макаров А. Світло українського бароко. — К., 1994.

34. Маланюк Є. Нариси історії нашої культури. — К., 1993.
35. История культуры: Учеб. пособие / Оганов и др. — М., 2001
36. Обломиевский Д. Французский классицизм. — М., 1999.
37. Огієнко І. Українська культура. — К., 1993.
38. Петруханцев Н. XX лекций по истории мировой культуры. — М., 2004.
39. Культурологія / Є. А. Подольська та ін. — К., 2003.
40. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. — К., 1996.
41. Підлісна Г. Світ античної культури. — К., 1989.
42. Полікарпов В. Лекції з історії світової культури. — К., 2001.
43. Поліщук Є. Історія культури. Короткий довідник. — К., 2000.
44. Попович М. Нариси історії культури України. — К., 1998.
45. Пустовит А. В. История европейской культуры. — К.: МАУП, 2004.
46. Раевская Н. Е. Культурология: Конспект лекцій. — СПб., 2001.
47. Рудницькі О. П. Українське мистецтво у полікультурному просторі. — К., 2000.
48. Станко В. Історія первісного суспільства. — К., 1999.
49. Терещенко Ю. Україна і європейський світ. — К., 1996.
50. Токарев С. Ранние формы религии. — М., 1990.
51. Тюляев С. Искусство Индии. — М., 1988.
52. Целлар К. Архитектура страны фараонов. — М., 1990.
53. Українська культура: історія і сучасність / С. О. Черепанова та ін. — Л., 1994.
54. Чорненький Я. Культурологія. Теорія. Практика. Самостійна робота. — К., 2004.
55. Шестаков В. Массовая культура. — К., 1990.
56. Юхвидин А. Мировая художественная культура. — М., 1998.